

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Wstęp.....	21

Rozdział I. Ewolucja wspólnej polityki handlowej

Unii Europejskiej – cele, zasady, podstawy prawne.....	35
1.1. Pojęcie i istota wspólnej polityki handlowej	36
1.2. Geneza wspólnej polityki handlowej – zapisy Traktatu rzymskiego	39
1.3. Ewolucja wspólnej polityki handlowej w świetle kolejnych traktatów – do Traktatu Lizbońskiego	46
1.4. Zasady i zakres przedmiotowy wspólnej polityki handlowej w świetle Traktatu z Lizbony	54
1.5. Wertykalny i horyzontalny podział kompetencji w ramach wspólnej polityki handlowej	58
1.5.1. Wertykalny podział kompetencji	58
1.5.2. Horyzontalny podział kompetencji.....	65
1.6. Wspólna polityka handlowa w XXI wieku – kierunki zmian	75
1.7. Ewolucja polityki handlowej Unii Europejskiej jako narzędzie wzrostu wymiany handlowej, zwiększenia otwartości i wzmocnienia jej roli na arenie międzynarodowej	82

Rozdział II. Bezpieczeństwo międzynarodowe

i jego determinanty w ujęciu teoretycznym w kontekście wspólnej polityki handlowej Unii Europejskiej	99
2.1. Bezpieczeństwo międzynarodowe i jego wymiary	100
2.2. Zakres i determinanty bezpieczeństwa w kontekście wspólnej polityki handlowej Unii Europejskiej – bezpieczeństwo ekonomiczne	107

2.3. Współzależności handlowe i polityka handlowa oraz ich implikacje dla międzynarodowego bezpieczeństwa ekonomicznego	116
2.3.1. Współzależności handlowe jako model kształtowania bezpieczeństwa międzynarodowego.....	116
2.3.2. Wspólna polityka handlowa Unii Europejskiej i jej cele strategiczne a bezpieczeństwo międzynarodowe.....	121
2.4. Rozszerzanie przestrzeni geoeconomicznej jako czynnik determinujący wzrost bezpieczeństwa ekonomicznego.....	122
2.5. Bezpieczeństwo ekonomiczne a wspólna polityka handlowa	125

Rozdział III. Środki ochrony rynku wewnętrznego

Unii Europejskiej stosowane w ramach wspólnej polityki handlowej

3.1. Rynek wewnętrzny jako element gospodarki otwartej i poprawy konkurencyjności	130
3.2. Handlowe aspekty swobodnego przepływu towarów w Unii Europejskiej	136
3.3. Wspólna taryfa celna jako podstawowy instrument ochrony rynku wewnętrznego Unii Europejskiej.....	152
3.3.1. Ewolucja unijnej taryfy celnej w świetle protekcji rynku	152
3.3.2. Budowa aktualnej taryfy celnej i jej zastosowanie jako podstawowego środka protekcji w imporcie.....	160
3.4. Środki protekcji uwarunkowanej jednolitego rynku	169
3.4.1. Protekcja uwarunkowana – charakterystyka ogólna	169
3.4.2. Dumping i subsydia oraz środki ochrony przed nieuczciwym i nadmiernym importem w świetle regulacji unijnych	177
3.4.3. Środki protekcji uwarunkowanej Unii Europejskiej w praktyce..	190
3.4.4. Kierunki zmian środków protekcji uwarunkowanej w Unii Europejskiej w świetle wyzwań związanych z globalizacją i ochroną producentów unijnych.....	199
3.5. Środki ochrony przed nieuczciwymi praktykami handlowymi państw trzecich stosowane w ramach wspólnej polityki handlowej	202
3.6. Pozostałe nietaryfowe instrumenty ochrony rynku wewnętrznego.....	209
3.7. Matryca instytucjonalna bezpieczeństwa transgranicznego ruchu towarowego w UE.....	215
3.8. Rola i zadania administracji celnych państw członkowskich w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa transgranicznego ruchu towarowego	219
3.9. Zasady wprowadzania wyrobów do obrotu na jednolitym rynku i system kontroli importu	235

3.10. Znaczenie instrumentów polityki handlowej i instytucji unijnych dla ochrony rynku wewnętrznego	244
--	-----

Rozdział IV. Multilateralizm we wspólnej polityce handlowej Unii Europejskiej – wielostronny system handlu GATT/WTO

a bezpieczeństwo międzynarodowe	251
4.1. Multilateralizm <i>versus</i> regionalizm w międzynarodowej polityce handlowej – aspekty teoretyczne	252
4.2. Multilateralizm wymiar wspólnej polityki handlowej – Unia Europejska w wielostronnym systemie handlu GATT/WTO	262
4.2.1. Cele i zasady GATT/WTO	262
4.2.2. Status Unii Europejskiej w GATT/WTO	269
4.3. Zobowiązania Unii Europejskiej w ramach rund negocjacyjnych GATT – zmiany w instrumentach wspólnej polityki handlowej	275
4.4. Stanowisko negocjacyjne Unii Europejskiej w Rundzie z Dohy	279
4.5. Impas w negocjacjach WTO i alternatywne rozwiązania – porozumienia bilateralne i regionalne	285
4.6. Unia Europejska w systemie rozstrzygania sporów WTO	289
4.7. Pozycja Unii Europejskiej w systemie wielostronnym a strategia rozwoju wspólnej polityki handlowej	294

Rozdział V. Bilateralizm i regionalizm w traktatowej polityce handlowej Unii Europejskiej i ich znaczenie dla międzynarodowego bezpieczeństwa ekonomicznego

dla międzynarodowego bezpieczeństwa ekonomicznego	297
5.1. Ogólna charakterystyka preferencyjnych porozumień handlowych Unii Europejskiej w kontekście bezpieczeństwa międzynarodowego	298
5.2. Umowy handlowe nowej generacji oraz nowa formuła umów dwustronnych – pogłębione i kompleksowe strefy wolnego handlu	309
5.3. Preferencyjne stosunki handlowe UE z państwami EFTA	314
5.4. Preferencje wzajemne – unie celne z Turcją, Andorą i San Marino	316
5.5. Europejska Polityka Sąsiedztwa – wymiar polityczny i ekonomiczny zacieśniania stosunków ze wschodnimi i południowymi sąsiadami Unii Europejskiej	319
5.5.1. Przesłanki i cele Europejskiej Polityki Sąsiedztwa – wzrost bezpieczeństwa w regionie	319
5.5.2. Europejskie Partnerstwo Wschodnie	324
5.5.3. Stosunki handlowe z Rosją w kontekście bezpieczeństwa Unii Europejskiej	332

5.5.4. Partnerstwo Eurośródziemnomorskie i Europa dla Śródziemnomorza – czynnik stabilizacji w regionie?.....	337
5.5.5. Relacje handlowe z państwami Bałkanów Zachodnich – Układy o Stabilizacji i Stowarzyszeniu jako instrument zwiększenia bezpieczeństwa w regionie	347
5.6. Bilateralizm i regionalizm we wspólnej polityce handlowej a bezpieczeństwo w Unii Europejskiej i jej otoczeniu	353

Rozdział VI. Preferencje jednostronne w traktatowej polityce handlowej Unii Europejskiej i ich znaczenie dla międzynarodowego bezpieczeństwa ekonomicznego.....	363
6.1. Jednostronne preferencje wobec państw rozwijających się (GSP) – promocja rozwoju gospodarczego i wzrostu bezpieczeństwa ekonomicznego?	365
6.1.1. Geneza i przesłanki przyznawania preferencji jednostronnych	365
6.1.2. Ekonomiczne skutki preferencji celnych GSP – analiza teoretyczna	367
6.1.3. Znaczenie GSP jako narzędzia wspierania rozwoju w państwach rozwijających się	370
6.2. Polityka handlowa Unii Europejskiej wobec państw rozwijających się – Powszechny System Preferencji i kierunki jego zmian	376
6.2.1. Charakterystyka ogólna unijnego Powszechnego Systemu Preferencji.....	376
6.2.2. Kryteria kwalifikowania do GSP UE na poziomie państw – beneficjenci systemu.....	379
6.2.3. Marża i zakres przedmiotowy preferencji – kierunki zmian	391
6.2.4. Reguły pochodzenia towarów jako kluczowy czynnik wykorzystania preferencji taryfowych beneficjentów	393
6.2.5. Wykorzystanie preferencji GSP oraz wymiana handlowa beneficjentów systemu z Unią Europejską a ich rozwój przez handel.....	401
6.3. Ewolucja traktatowych relacji handlowych UE z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku – Porozumienia o Partnerstwie Gospodarczym EPAs	412
6.3.1. Relacje handlowe Unii Europejskiej z państwami AKP – charakterystyka ogólna.....	412
6.3.2. Geneza Umów o Partnerstwie Gospodarczym (EPAs) w świetle Porozumienia z Kotonu.....	416

6.3.3. Stan zaawansowania negocjacji i główne postanowienia EPAs – analiza krytyczna	418
6.3.4. Próba oceny EPAs – analiza SWOT	431
6.4. Preferencje jednostronne i relacje z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku a międzynarodowe bezpieczeństwo ekonomiczne	433
Zakończenie	437
Bibliografia.....	445
Spis tabel	493
Spis wykresów.....	495